

พรหมวิหารธรรมกับลักษณะพึงประสงค์ข้าราชการตำรวจ BRAHMAVIHARN DHAMMA AND DESIRABLE CHARACTERISTICS OF POLICE OFFICERS

ชาติ พิทยาภักดิ์

Chart Pittayapakdee

สำนักงานศาลยุติธรรม

Office of the Court of Justice.

E-mail: Chartpittayapakdee@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้วิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างหลักพรหมวิหาร 4 ในพระพุทธศาสนา กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของข้าราชการตำรวจไทย โดยมุ่งเน้นการประยุกต์ใช้หลักธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ การวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า การที่ตำรวจยึดมั่นในหลักเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา จะนำไปสู่การสร้างควาไว้วางใจและความศรัทธาจากประชาชน ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรตำรวจในสังคม

ผลของการศึกษายังได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพ ทศนคติ และจิตใจของตำรวจ โดยเน้นการฝึกฝนจิตใจให้มีความเมตตา กรุณา และความยุติธรรม เพื่อให้ตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นที่ยอมรับของประชาชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการวางตัวเป็นกลาง การใช้ดุลยพินิจอย่างรอบคอบ และการยึดมั่นในหลักการแห่งความถูกต้อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

คำสำคัญ: ข้าราชการตำรวจ, จริยธรรมตำรวจ, พรหมวิหารธรรม, ภาพลักษณ์องค์กร

Abstracts

This article analyzes the correlation between the four Brahmaviharas in Buddhism and the desirable characteristics of Thai police officers. It focuses on the application of these principles to enhance morality, ethics, and a positive attitude in performing their duties. The analysis indicates that when police officers adhere to the principles of Metta (loving-kindness), Karuna (compassion), Mudita (sympathetic joy), and Upekkha (equanimity), it leads to building trust and faith from the public, reducing conflicts, and promoting a positive image of the police organization in society.

The article also suggests guidelines for developing the personality, attitude, and mindset of police officers, emphasizing the training of the mind to have loving-kindness, compassion, and justice so that police officers can perform their duties

efficiently, transparently, and be a true refuge for the people. It also emphasizes the importance of impartiality, careful discretion, and adherence to the principles of correctness to build confidence in the justice system.

Keywords: Police Officers, Police Ethics, Brahmaviharas, Organizational Image

บทนำ

การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดอาจสร้างความรู้สึกขัดแย้งในจิตใจผู้ปฏิบัติงาน เมื่อกฎหมายปะทะความรู้สึกนึกคิด เจ้าหน้าที่รัฐผู้รักษากฎหมาย หลายครั้งต้องเผชิญกับวิกฤตศีลธรรม เมื่อต้องตัดสินใจบนเส้นด้ายระหว่างกฎหมายอันเฉียบคมกับความรู้สึกนึกคิดที่ขัดแย้งภายใน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐผู้บังคับใช้กฎหมาย ผู้บังคับใช้กฎหมายบางคนใช้กฎหมายดำเนินการอย่างตรงไปตรงมา บางคนเลือกใช้กฎหมายเอื้อประโยชน์ตนและพวกพ้อง บางคนเลือกใช้กฎหมายพร้อมกับการใช้คุณธรรม ทำหน้าที่คล้ายพ่อแม่เป็นดังพรหมของผู้รับบริการ สามารถสร้างคุณและลงโทษตามกฎหมาย เพื่ออภิบาลสังคมให้ยั่งยืน พรหมวิหาร 4 มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะพ่อแม่จะมีต่อลูกเท่านั้น แต่จะต้องขยายออกไปให้ทุกคนมีต่อเพื่อนมนุษย์ หรือเพื่อนร่วมโลกทั่วทุกตัวคน (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต), 2537)

ข้าราชการตำรวจในสายตาประชาชน การบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญต่อประชาชน ตำรวจท้องถิ่น ตำรวจไม่ควรลงทุนในธุรกิจสถานบันเทิงและตำรวจ ไม่ควรเกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว(ชมชนม์ ทัสสะ, 2560) ตำรวจเป็นอาชีพที่ต้องบริการประชาชน เป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ภาพลักษณ์และความรู้สึกด้านลบของประชาชน ส่วนการทำความดีของตำรวจนั้น ประชาชนต้องการให้ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมีน้ำใจช่วยเหลือประชาชน ชยัน / ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง / ดูแลตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ ช่วยพัฒนาชุมชน / เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ให้คำปรึกษาแนะนำต่าง ๆ ช่วยไกล่เกลี่ยคดีความ วางตัวเป็นกลาง ไม่ก่อความเดือดร้อนให้ เป็นต้น

การทำความดีของตำรวจกับหลักพรหมวิหารธรรม จิตสำนึกผู้มีอำนาจในทางพุทธศาสนา นั้นจะต้องใช้อำนาจที่เหมาะสม สร้างการยอมรับเมื่อปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะข้าราชการตำรวจผู้บังคับใช้กฎหมายเป็นต้องมีภาพลักษณ์ผู้มีคุณธรรมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประชาชนผู้รับบริการไว้วางใจ ตำรวจจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างพัฒนาบุคลิกภาพ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ สร้างจิตสำนึกภาพลักษณ์ที่ดี มีจิตการให้บริการช่วยเหลือประชาชน ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาบุคลิกภาพและคุณภาพชีวิตสร้างจริยธรรม คุณธรรม สร้างทัศนคติ และจิตสำนึกที่ดีให้แก่ข้าราชการตำรวจในยุคปัจจุบันเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร ตอบสนองต่อการดูแลพี่น้องประชาชน และข้าราชการตำรวจเมื่อต้องการได้รับการยกย่องมีคุณธรรมดังพรหมต้องปฏิบัติงานพร้อมปฏิบัติตามหลักพรหมวิหารให้ครบทุกข้อ “พรหมวิหารธรรมกับลักษณะพึงประสงค์ข้าราชการตำรวจ” โดยตระหนักว่าถ้าข้าราชการตำรวจปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่พร้อมมีคุณธรรมสร้างการยอมรับแม้บังคับใช้กฎหมายลงโทษ และให้อิโกลา ให้คำแนะนำแนวทางปฏิบัติที่ดี แสดงความชื่นชมเมื่อผู้รับบริการสามารถปฏิบัติตามกฎหมายกำหนดด้วยความยุติธรรม

พรหมวิหารธรรม

การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ การใช้ดุลยพินิจใช้อำนาจตัดสินใจให้ถูกต้องตามกฎหมาย อาจตัดสินใจถูกต้องเที่ยงธรรม อาจตัดสินใจผิดพลาดขาดความเที่ยงธรรม คุณธรรมในใจเป็นสิ่งต้องมี เมื่อใช้อำนาจให้คุณให้โทษแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ พรหม หรือท่านผู้เป็นใหญ่ ในที่นี้ หมายถึงผู้ประเสริฐ คือ ผู้มีจิตใจกว้างขวางยิ่งใหญ่ หรือ ยิ่งใหญ่ด้วยคุณธรรมความดีงามทุกคนควรมีพรหมวิหาร ทุกคนควรมีจิตใจกว้างขวางยิ่งใหญ่ (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต), 2562) พรหมวิหาร 4 หลักธรรมครองใจเป็นหลักใจและกำกับความประพฤติ

1. เมตตา ความรักใคร่ มีจิตอันแผ่ไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า
2. กรุณา ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ บำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์
3. มุทิตา ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข
4. อุเบกขา ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา

ผู้ดำรงในพรหมวิหาร ย่อมช่วยเหลือมนุษย์สัตว์ทั้งหลายด้วยเมตตากุณา และย่อมรักษาศรัทธาไว้ได้ด้วยอุเบกขา แม้มีกรุณาจะช่วยเหลือปวงสัตว์ แต่ต้องมีอุเบกชาด้วยเพื่อมิให้เสียธรรม

เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยทั่วไปอาจเลือกใช้การบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้ประชาชนได้ปฏิบัติตามกฎหมายกำหนด ลักษณะจับ ควบคุมมิให้ประชาชนได้กระทำความผิดละเมิดกฎหมาย แต่ทว่าประชาชนผู้กระทำความผิดบางราย มิได้กระทำความผิดด้วยเจตนาหรือจิตสำนึกต้องการเบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความลำบาก แต่กระทำความผิดเพราะความจำเป็นบางประการบีบบังคับให้กระทำความผิด ละเมิดกฎหมายด้วยความจำเป็น ตำรวจจำเป็นต้องใช้ดุลพินิจในการวิเคราะห์ แก้ปัญหาควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หลักพรหมวิหารธรรมมาใช้แก้ไขปัญหาควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายด้วยความยุติธรรม

การประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 กับการทำงานของตำรวจ **เมตตา** ตำรวจควรปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเมตตา เสมอภาค ให้เกียรติ ไม่เลือกปฏิบัติ **กรุณา** พร้อมให้ความช่วยเหลือ ยามประชาชนประสบปัญหา เข้าใจและเห็นอกเห็นใจ **มุทิตา** ชื่นชมและสนับสนุนเมื่อประชาชนประสบความสำเร็จ ร่วมยินดีกับความก้าวหน้า **อุเบกขา** รักษาความเป็นกลาง ยึดหลักความยุติธรรม ไม่ลำเอียง ตัดสินใจด้วยความเที่ยงธรรม ผลลัพธ์ที่ได้ ประชาชนรู้สึกอบอุ่นใจ เชื่อมั่น ไว้วางใจ ตำรวจ เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน ตำรวจทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายในการรักษาความสงบเรียบร้อย สังคมเกิดความสงบสุข ผู้คนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การนำหลักพรหมวิหาร 4 มาประยุกต์ใช้เปรียบเสมือนการหล่อหลอมให้ตำรวจเป็นที่ยอมรับ สร้างความไว้วางใจ และเป็นที่พักพิงของประชาชน นำไปสู่สังคมที่สงบสุขมั่นคงและยั่งยืน

พระพุทธพจน์ที่พระพุทธองค์ทรงตรัสว่า “ดูกรโทณะ ก็พราหมณ์เป็นผู้เสมอด้วยพรหมอย่างไร พราหมณ์ในโลกนี้เป็น อุกโตสุชาติทั้งฝ่ายมารดาและบิดา มีครรรค์เป็นที่ถือปฏิสนธิหมดจดดีตลอด 7 ชั่วบรรพบุรุษ ไม่มีใครจะคัดค้านติเตียนได้โดยอ้างถึงชาติ เขาประพฤติโกมารพรหมจรรย์เรียนมนต์อยู่ตลอด 48 ปี ครั้นแล้ว ย่อมแสวงหาทรัพย์สำหรับบูชาอาจารย์เพื่ออาจารย์โดยธรรมอย่างเดียว ไม่แสวงหาโดยไม่เป็นธรรม ก็ธรรมในการแสวงหานั่นอย่างไร คือ ไม่ใช่แสวงหาด้วยกลกรรม พาณิชยกรรม โครักขกรรม การเป็นนกรบ การรับราชการ ศิลปะอย่างใดอย่างหนึ่ง เขาถือกระเบื้องเที่ยว

ภิกขุอาจารย์เดี่ยว มอบทรัพย์สำหรับบูชาอาจารย์แก่อาจารย์แล้ว ปลงผมและหนวดนุ่งห่มผ้ากาสา ยะ ออกบวชเป็นบรรพชิต เขาบวชแล้วอย่างนี้ มีใจประกอบด้วยเมตตาแผ่ไปตลอดทิศหนึ่งอยู่ ทิศที่ 2 ที่ 3 ที่ 4 ก็เหมือนกัน ตามนัยนี้ทั้งเบื้องบน เบื้องล่าง เบื้องขวาง แผ่ไปตลอดโลก ทัวสัตว์ทุกเหล่า ในที่ทุกสถาน ด้วยใจประกอบด้วยเมตตา อันไพบุลย์ ถึงความเป็นใหญ่หาประมาณมิได้ ไม่มีเวร ไม่มี ความเบียดเบียนอยู่ มีใจประกอบด้วยกรุณา ... ประกอบด้วยมุทิตา ... ประกอบด้วยอุเบกขา แผ่ไป ตลอดทิศหนึ่งอยู่ ทิศที่ 2 ที่ 3 ที่ 4 ก็เหมือนกัน ตามนัยนี้ ทั้งเบื้องบน เบื้องล่าง เบื้องขวาง แผ่ไป ตลอดโลก ทัวสัตว์ทุกเหล่า ในที่ทุกสถานด้วยใจประกอบด้วยอุเบกขา อันไพบุลย์ ถึงความเป็นใหญ่ หาประมาณมิได้ไม่มีเวร ไม่มีความเบียดเบียนอยู่ เธอเจริญพรหมวิหาร 4 ประการนี้แล้ว เมื่อตายไป ย่อมเข้าถึงสุคติพรหมโลก ดูกรโทณะ พราหมณ์เป็นผู้ชื่อว่าเสมอด้วยพรหมอย่างนี้แล ” (อง.ปญจก. (ไทย) 22/192/232.)

กล่าวได้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจตามหลักพรหมวิหารธรรม เริ่มปลูกฝังความคิดไม่เบียดเบียนผู้อื่น กระทำของตนเองเพราะการเบียดเบียนผู้อื่นจะเป็นการสร้างความทุกข์และความเดือดร้อนให้กับ สังคมยิ่งบุคลากรมีอำนาจหน้าที่สูง ๆ ก็ยิ่งจะทำให้สังคมลุกเป็นไฟได้ยิ่งใหญ่อันหนึ่ง หรือข้าราชการที่ ขาดจิตสำนึกรักผู้อื่นก็ยิ่งทำให้ประชาชนมีความเดือดร้อนไปทั่วจึงเป็นไปได้ว่า การนำหลักพรหมวิหาร ธรรมมาเพื่อการพัฒนาข้าราชการตำรวจจะช่วยให้สังคมเกิดความผาสุกอย่างมาก

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของข้าราชการตำรวจ

การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของข้าราชการตำรวจโดยนำหลักพรหมวิหารธรรม 4 ประการ พัฒนาความสุขอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ก้าวจากความสุขแบบแย่งกัน มาเป็นความสุขแบบ ร่วมกัน สุขด้วยกัน กระตุ้นเร้าให้มนุษย์ทำความดีช่วยเหลือกัน (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตโต), 2562) ประกอบด้วย 1. เมตตา มีน้ำใจ 2. กรุณา ทำความถ้อยถนอมทำทุกข์ของผู้อื่นให้หมด ไป 3. มุทิตา โมทนายินดีต่อผู้ประกอบด้วยสมบัติหรือผลดีนั้นๆ 4. อุเบกขา เข้าถึงความ เป็นกลาง ปรับใช้จนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามความต้องการประชาชน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตำรวจมีเมตตา การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ประชาชน ต้องการเห็นข้าราชการตำรวจมีเมตตา มีความเอื้อเฟื้อต่อประชาชน ช่วยเหลือประชาชนผู้ที่ได้รับความลำบาก ช่วยแก้ไขปัญหาคความทุกข์กายทุกข์ใจ ต้องการเห็นข้าราชการตำรวจเป็นที่พึ่งของ ประชาชนอย่างแท้จริง แสดงกัลยาณมิตรกับเพื่อนร่วมงาน ช่วยแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากร พัฒนาตนเอง ส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำผลงานโดยไม่ปิดกั้น (สุบรรลฤ เหตุผล,)สภาพสังคมไทยใน ปัจจุบันมีการสื่อสารภาพลักษณ์ตำรวจขณะปฏิบัติหน้าที่เผยแพร่สู่สาธารณะในหลายรูปแบบ ต่างๆ บางพฤติกรรมก่อให้เกิดภาพลบในสายตาประชาชนกล่าวคือการใช้อำนาจบีบบังคับจับกุมด้วยความไม่เป็นธรรม การใช้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนดแต่ขาดการผ่อนคลายเป็นที่ที่สามารถกระทำได้ ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับตำรวจ แต่บางภาพลักษณ์ ตำรวจมีความเมตตาช่วยเหลือ ประชาชนผู้ที่ได้รับความลำบาก ไม่ว่าสิ่งนั้นเป็นเรื่องใหญ่หรือเรื่องเล็ก ตำรวจสามารถดำเนินการด้วยความเมตตาตอบสนองความต้องการของประชาชน บางเหตุการณ์ สร้างรอยยิ้มสร้างความประทับใจ แก่ประชาชน

การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจด้วยเมตตา มิใช่เพราะสนิทหรือใกล้ชิด แต่ปฏิบัติงานด้วยเจตนาบริสุทธิ์ เมตตาต่อผู้รับบริการทุกคนเสมอกัน มีเมตตา ความรู้สึกรักปรารถนาดี ความผูกพัน ความไม่ผูกพยาบาท เคียดแค้นหรือผูกใจเจ็บ การแผ่ความสุขไปให้บุคลากรในองค์กร จะเห็นได้ว่า ข้าราชการตำรวจที่มีภาพลักษณ์ดีงาม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้นจะต้องมีความรักที่ปราศจากกิเลสตัณหาเข้ามาครอบงำ ไม่คิดเบียดเบียน มุ่งร้ายป้ายสีใครเมื่อปฏิบัติหน้าที่ใช้อำนาจกฎหมายยังผลให้เกิดความรักต่อกัน ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

การส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ แม้ว่าดูไปอาจจะขัดแย้งกับหลักการที่ก่อให้เกิดขึ้นภาพความรู้สึกของคนบางกลุ่มที่ยังคงมองมุมเชิงลบเพียงอย่างเดียว แต่กระนั้น หากมองในเชิงที่ปราศจากอคติแล้วย่อมจะพบว่า ขนาดมหาโจรอย่างองคคุลิมาลยังสามารถกลับตัวเป็นคนดีมุ่งบำเพ็ญจนบรรลุนิพพานได้ เช่นเดียวกัน ข้าราชการตำรวจเกิดมาเป็นมนุษย์ย่อมสามารถฝึกตนเองได้ดีกว่าสรรพสัตว์เดรัจฉานที่ยากต่อการพัฒนา และสามารถพัฒนาตนเองให้เหนือกว่าโจรผู้ร้าย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตใจสูง ภูมิใจตนเองเมื่อทำหน้าที่รักษากฎหมาย บังคับใช้กฎหมายสร้างความสงบสุขแก่สังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของข้าราชการตำรวจ ประชาชนมองพฤติกรรมแรกเมื่อตำรวจให้บริการประชาชน การแสดงพฤติกรรมทางกาย ที่เรียกว่า ความเมตตาทางกาย จะต้องไม่เบียดเบียนใคร ไม่เรียกร้องรับสินบน ไม่คิดหรือแย่งชิงทรัพย์สินของใคร ๆ และจะต้องไม่ทำให้ครอบครัวของผู้อื่นเกิดความแตกแยกไป คุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ตำรวจขั้นตอนแรกเริ่มต้นควบคุมพฤติกรรมในระดับของศีลธรรม นอกจากนี้ ข้าราชการตำรวจระดับผู้บังคับบัญชา ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยเมตตา และเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิด ก็ดำเนินการให้ได้รับโทษเหมาะสมกับเหตุที่เกิดขึ้น เพราะหากว่าไม่ลงโทษจะกลายเป็นว่าผู้บังคับบัญชาละเมิดกฎหมาย เห็นแก่พวกพ้อง

การแสดงออกทางวาจาด้วยเมตตา ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนผู้รับบริการ รวมถึงปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกระดับด้วยการกล่าววาจาที่สุภาพก่อให้เกิดการทำงานร่วมกัน แต่ภาพลักษณ์ที่ประชาชนได้พบเห็น เมื่อตำรวจปฏิบัติหน้าที่ใช้วาจาไม่เหมาะสมต่อผู้รับบริการหรือแม้แต่เพื่อนร่วมงาน อาจมีสาเหตุจาก การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจบางครั้งอาจจะเหนื่อยล้าไปบ้าง แต่เมื่อประชาชนมีความเดือดร้อนจะต้องทำให้ตนเองมีพลังกายและใจพร้อมที่จะแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในลักษณะการใช้คำพูดที่ดีต่อประชาชน เช่น คำว่า ได้ครับจะรีบจัดการให้ครับ เป็นต้น ซึ่งเป็นคำง่าย ๆ แต่แฝงไปด้วยความอ่อนโยนอย่างมาก นอกจากนี้ในลักษณะการใช้คำพูดที่เหมาะสมที่ควรซึ่งจะต้องมีฝึกอบรม การพัฒนาทักษะการพูด หรือ การพัฒนาทักษะการสื่อสาร เป็นต้น ทำให้เกิดภาพลักษณ์ในเชิงบวก เพราะความมีเมตตาได้ปรากฏออกมาจากความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่อนานที่อย่างสูงสุด

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตำรวจมีกรุณา การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ประชาชนต้องการเห็นข้าราชการตำรวจมีสถานะของจิตที่ห่วงใยไปเพราะความทุกข์ของผู้อื่น ให้คำแนะนำให้ คำปรึกษาด้วยความสุภาพ ใช้วาจาที่สุภาพและปฏิบัติตามวาจาที่ให้ไว้แก่เพื่อนร่วมงาน ให้ความช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสังคมต่อเพื่อนร่วมงาน (สุบรรณ เหตุผล) ต้องชวนช่วยช่วยเหลือเพื่อบำบัดทุกข์ ปราศจากความคิดเบียดเบียนซ้ำเติม ผู้กระทำความผิดกฎหมายบางรายกระทำความผิดเพราะความประมาทพลาดพลั้งกระทำความผิดเพราะความ

จำเป็นบางประการบีบบังคับหรือแม้แต่กระทำความผิดเพราะจิตวิปริตผิดเพี้ยนไปจากภาวะปกติ เจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องมองเพื่อให้ผู้รับบริการเหล่านั้นได้รับการผ่อนคลายความทุกข์ เห็นใครตกอยู่ในความทุกข์ ไม่มีที่พึ่งก็อดอยู่ไม่ได้ที่จะต้องคิดช่วย กรุณาจึงเป็นพรหมวิหารธรรม อีกข้อหนึ่งที่ข้าราชการตำรวจพึงอบรมให้มีในจิต ชาว “ตำรวจจราจรโครงการพระราชดำริ เคลียร์เส้นทางจราจรเร่งด่วน อำนวยความสะดวกแก่ผู้มีหนูน้อยอาการชักเกร็งและอาเจียนตลอด ส่ง รพ. ราชวิถี อย่างปลอดภัย” (ไทยรัฐออนไลน์, 2567)

วิธีอบรมจิตให้มีความกรุณา ระวังไม่ให้คิดเบียดเบียนใคร เนื่องจากข้าราชการตำรวจมีอำนาจ บังคับใช้กฎหมาย และสามารถดำเนินการให้คุณให้โทษแก่บุคคลทั่วไป เมื่อมีจิตเมตตากรุณาอาจเลือกวิธีการปฏิบัติที่ก่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลผ่อนหนักเป็นเบาหรือแม้แต่การให้ได้รับโทษตามความเหมาะสม พร้อมให้คำแนะนำหาทางออกเมื่อกระทำความผิดทางกฎหมายได้รับความทุกข์กายทุกข์ใจ ต้องการให้ความช่วยเหลือชวนช่วยเปื้อนทุกข์ ตามความสามารถหรือตามที่ควรจะทำให้ได้หัดแผ่จิตใจที่กรุณาออกไปแก่คนและสัตว์ทั้งหลาย โดยเจาะจงหรือไม่เจาะจงทั่วไปด้วยความคิดว่า “จงพ้นจากความทุกข์เดี๋ยวนี้”

การส่งเสริมคุณลักษณะพึงประสงค์ของข้าราชการตำรวจ ความกรุณาเริ่มต้นด้วยการมองประชาชนผู้รับบริการเป็นผู้มีความทุกข์ อาจทำถูกกฎหมายถูกเบียดเบียนจากบุคคลอื่นได้รับความทุกข์ อาจได้รับความทุกข์จากการทำผิดกฎหมาย เพราะคนรวยก็มีความทุกข์ คนจนก็มีความทุกข์ คนมีการศึกษาก็มีความทุกข์ คนไร้การศึกษาก็มีความทุกข์ เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความรักในประชาชนพร้อมที่จะบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับสังคมจึงต้องมีความอดทน มีความเสียสละ มีความเพียรขยันในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด แม้ว่าจะลำบากตรากตรำมากเพียงไรก็ตามย่อมจะได้รับคำสรรเสริญจากสังคมที่ประชาชนจับตามองพฤติกรรมของสิ่งเหล่านั้น ฉะนั้น คำว่า จงพ้นจากความทุกข์เดี๋ยวนี้ จึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงในขณะที่ประชาชนมีความเดือดร้อนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องแสดงออกถึงบทบาทที่สำคัญในการเข้าไปช่วยเหลืออย่างสุดความสามารถ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตำรวจมีมุทิตา การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจประชาชนต้องการเห็นข้าราชการตำรวจ พิจารณาความดีความชอบของบุคลากร เพื่อนร่วมงาน ผู้รับบริการอย่างยุติธรรม ยึดความถูกต้องเที่ยงตรงมีความเต็มใจให้บริการแก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน อย่างไม่มีเงื่อนไขและความลำเอียง(สุบรรลฺล เหตุผล), ปฏิบัติหน้าที่ปราศจากความริษยา ตัดความยินร้ายไม่ยินดีด้วยเหตุริษยาเสียได้ และเมื่อความริษยาเกิดขึ้นก็พยายามระงับเสีย หัดคิดว่าตนเองมีความยินดี เมื่อตนได้สมบัติที่ชอบใจอย่างใดอย่างหนึ่งไหนเมื่อคนอื่นเขาได้จะไปริษยาเขา เช่นว่า “อรรถิ โลภนาสิกกา ความริษยาเป็นเหตุทำลายโลก” เมื่อทำมุทิตาจิตให้เกิดขึ้นได้ ก็หัดแผ่จิตเช่นนี้ออกไปสู่คนอื่น สัตว์อื่น โดยเจาะจงหรือไม่เจาะจงทั่วไปโดยคิดว่า “จงอย่าวิบัติจากสิ่งที่ได้แล้ว” กล่าวได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตำรวจมีมุทิตาเป็นองค์ประกอบกำหนดระดับอารมณ์ของตนเอง เมื่อใช้อำนาจบังคับใช้กฎหมายไม่ให้เกิดความยินดีหรือยินร้ายจนเกินไป การปฏิบัติหน้าที่ด้วยอาการยินดียินร้ายนำตนเองลงไปสู่ความลุ่มหลงได้ง่าย เพราะบางครั้ง การใช้อำนาจบังคับใช้กฎหมายด้วยอารมณ์ยินดีเข้าไปเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือยศถาบรรดาศักดิ์มากจนเกินไป อาจจะทำให้ติดติดกับสิ่งนั้น แต่เมื่อปฏิบัติหน้าที่ปราศจากความริษยา ตัดความยินดีร้ายไม่ยินดีด้วยเหตุริษยาเสียได้ การไม่ทนายินดีต่อผู้

ประกอบด้วยสมบัติหรือผลดีก็เกิดขึ้น ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรงไม่เห็นแก่ทรัพย์สินจากการทุจริตคอร์รัปชัน

การส่งเสริมคุณลักษณะพึงประสงค์ของข้าราชการตำรวจ มุทิตา จำเป็นต้องเข้าใจบริบทการเป็นตำรวจ ทั้งนี้เพราะว่า ตำรวจส่วนใหญ่ยังเป็นบุรุษ มีรัก โลภ โกรธ หลง เหมือนบุคคลทั่วไป การจัดอบรมให้ข้าราชการตำรวจสามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง แสดงพฤติกรรมปฏิบัติหน้าที่ปราศจากความริษยา ตัดความยินร้ายไม่ยินดีด้วยเหตุริษยาเสียได้ เมื่อความริษยาเกิดขึ้นก็พยายามระวังเสีย และภาพฝังใจในสายตาประชาชน เป็นทั้งแฉ่งและไมแฉ่ง เป็นผู้รักษากฎหมาย การปฏิบัติงานไม่เหมาะสมเป็นภาพจำในแง่ลบ (ศิริชัย ศิริกายะและเจตน์จันทร์ เกิดสุข, 2556) ความริษยาเมื่อปฏิบัติหน้าที่ ส่วนหนึ่งเกิดจากผู้บังคับบัญชา ให้คุณหรือให้โทษ จะเลื่อนตำแหน่งหรือรางวัลใด ๆ นำไปสู่ความขัดแย้งในองค์กรข้าราชการตำรวจ เนื่องจากผลประโยชน์ทำให้เกิดความริษยาได้ ทั้งนี้การจัดสรรผลประโยชน์ด้วยความยุติธรรม โดยเฉพาะการให้ตำแหน่งที่สำคัญ ๆ หรือความยุติธรรมในการเลื่อนยศเลื่อนตำแหน่ง ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อรับใช้ประชาชน การแสดงความยินดีต่อเพื่อนร่วมอาชีพ

การควบคุมอารมณ์ข้าราชการตำรวจ ช่วยให้จิตใจมีมุทิตาธรรมเกิดในใจตนเอง ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมกัน มีความยุติธรรมต่อทุก ๆ คน ไม่เลือกปฏิบัติให้ผลงานเป็นตัวขับเคลื่อนไปสู่ความชอบธรรมในระดับที่สูงขึ้น และข้าราชการตำรวจใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ สร้างผลงานให้เกิดเป็นรูปธรรม อาจเลือกการใช้ชีวิตลดความริษยา ตัดความยินร้ายไม่ยินดีด้วยเหตุริษยาเสียได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตภายใต้วัฒนธรรมองค์กรตำรวจ ดูแลข้าราชการตำรวจให้มีความสุข

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตำรวจมีอุเบกขา การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจประชาชน ต้องการเห็นข้าราชการตำรวจวางเฉยวางมีใจเป็นกลาง ไม่ยินดียินร้าย วางเฉยเมื่อถูกนิทนาว่าร้ายและไม่เอนเอียงได้รักและซึ้งควรวางใจเป็นกลางในเรื่องต่างๆที่อาจเกิดขึ้นและสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน(สุบรรลุ เหตุผล,) ไม่ปฏิบัติงานใช้อำนาจหน้าที่เพื่อให้คุณให้โทษบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แม้แต่การปฏิบัติเมื่อใช้เมตตา กรุณา มุทิตาและอุเบกขาโดยใช้ปัญญาคิดไตร่ตรองเหตุและผลในสิ่งที่เกิดขึ้น มีใจวางเฉยเพราะไม่สนใจโยติ กล่าวคือ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอนเอียงด้วยรักและซึ้ง พิจารณาเห็นกรรมการกระทำของประชาชน ผู้รับบริการ การกระทำของเพื่อนร่วมงาน พร้อมทั้งจะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวางเฉยสงบใจมองดู ในเมื่อไม่มีกิจควรทำ เพราะเขารับผิดชอบตนได้ดีแล้ว เขาสมควรรับผิดชอบตนเองหรือเขาควรได้รับผลอันสมกับความรักรับผิดชอบของตน นอกจากนี้การดำรงตนอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอนเอียงด้วยรักและซึ้ง พิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบ พร้อมทั้งจะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวางเฉยสงบใจมองดู ในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ เพราะเขารับผิดชอบตนได้ดีแล้ว เขาสมควรรับผิดชอบตนเอง.หรือเขาควรได้รับผลอันสมกับความรักรับผิดชอบของตน

การส่งเสริมคุณลักษณะพึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านอุเบกขา บางคนอาจจะเข้าใจว่า ชุระไม่ใช่ ทำให้เกิดการเห็นแต่ตัวโดยไม่ขอเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องที่ไม่ทำให้ตนเองได้รับประโยชน์

ซึ่งหากมองในเชิงคุณธรรมมีความหมายที่แตกต่างออกไปอย่างมาก เห็นได้ว่า การพัฒนาคุณลักษณะตำรวจในด้านอุเบกขาต้องทำให้เกิดความพอเหมาะ กับสถานการณ์ ฉะนั้น การพัฒนาทักษะการพิจารณาถึงความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ ทำให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์เกิดขึ้นของตำรวจโดยเริ่มจาก ไม่ปฏิเสธการช่วยเหลือประชาชนซึ่งทำให้เป็นระดับนโยบายจากผู้บังคับบัญชาเพราะภายใต้สโลแกนจากตำรวจท่านหนึ่งที่กล่าวว่า ภายใต้ดวงอาทิตย์นี้ไม่มีอะไรที่ตำรวจไทยทำไม่ได้ ซึ่งอาจจะทำให้เห็นคำว่าช่วยเหลือใครไม่ได้จะต้องไม่มีในระบบตำรวจมีความตั้งใจจะทำอะไรย่อมมีความสำเร็จได้โดยง่าย นอกจากการสร้างตัวความยุติธรรม หรือความเที่ยงธรรมที่ประกอบกับการปฏิบัติหน้าที่ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สังคมไทยจับตามองอย่างมากเพราะหากมีอคติไปข้างหนึ่งข้างใดย่อมเป็นสิ่งที่ยืนยันว่า ขาดอุเบกขาในระบบตำรวจ ซึ่งถ้าหากมองในด้านความยุติธรรมทางอาญาแล้วคือการไม่เลือกปฏิบัติหรือเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายใด ดังนั้น การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในสิ่งนี้อาจจะต้องมีการเปิดเผยตัวตนมากขึ้นโดยเฉพาะองค์กรตำรวจจะต้องทำให้เกิดกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจที่ถูกผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนได้เข้ามาสังเกตการณ์ในการใช้อำนาจหรือกระบวนการยุติธรรมอื่น ๆ ให้เกิดความสงบสุขโดยมีบรรทัดร่วมกันหรือเหมือนกันทั่วทั้งประเทศ

ข้าราชการตำรวจ ประกอบด้วย บรรดาเจ้าหน้าที่ของรัฐสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อำนาจหน้าที่ 1. รักษาความปลอดภัยพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ 2. ดูแล ควบคุม และกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 3. ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา 4. รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร 5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 6. ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศ 7. ปฏิบัติการอื่นเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ(พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ, 2565)

การประพฤติปฏิบัติหน้าที่ ตามประเพณีที่เป็นแบบอย่างดังนี้ ตำรวจมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและมีอำนาจจะสอบสวน จับกุม คุมขัง ปราบปราม เป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่อำนาจเหล่านี้ สามารถสร้างคุณและโทษได้เท่า ๆ กัน สุดแต่การใช้ ตำรวจทุกคนจึงจำเป็นต้องควบคุมจิตใจให้มั่นคง ผู้พิทักษ์ผู้อยู่เบื้องหลังความสงบสุข การรับฟังความคิดเห็นและให้ความช่วยเหลือชุมชน ยึดประชาชนเป็นหลักและใกล้ชิดกับประชาชน การเป็นที่พึ่งและเป็นมิตรกับประชาชน การประสานงานร่วมกับชุมชน การจัดการผู้กระทำความผิดกฎหมายและไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น การให้บริการและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (พงษ์พันธ์ นารีน้อยและคณะ, 2566) และข้าราชการตำรวจไทยเปรียบเสมือนทหารกล้าผู้พิทักษ์ผู้อยู่เบื้องหลังความสงบสุขของประชาชน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่รัฐสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่หลากหลาย ดังนี้

รักษาความสงบเรียบร้อย: ตำรวจเปรียบเสมือนร่มโพธิ์ร่มไทร ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ดูแลความปลอดภัยให้กับประชาชนทั้งในเขตเมืองและชนบท, บังคับใช้กฎหมาย: ตำรวจทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ตรวจตรา จับกุมผู้กระทำความผิด, พิทักษ์ปราสาทหิน: ตำรวจรัฐสภาทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย บังคับใช้กฎหมายภายในพื้นที่รัฐสภา, คุ้มครองตุลาการ:

ตำรวจศาลทำหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวเนื่องกับตุลาการ,ดูแลระบบขนส่ง: ตำรวจรถไฟทำหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ป้องกันอาชญากรรม บนระบบรถไฟ

แนวทางปฏิบัติหน้าที่กับการปรับใช้พรหมวิหารธรรม ข้าราชการตำรวจยึดมั่นในกฎหมาย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ใช้อำนาจ ดุลยพินิจด้วยความยุติธรรม ปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเท่าเทียม ด้วยปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเมตตาปราณี และมีความกล้าหาญ พร้อมเผชิญหน้ากับอันตราย เสียสละเพื่อปกป้องประชาชน สร้างความปลอดภัยให้กับประชาชน รักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม สร้างความศรัทธาให้กับประชาชนต่อระบบยุติธรรม มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ตำรวจไทย มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เพื่อประชาชนตำรวจทุกคนจึงจำเป็นต้องควบคุมจิตใจให้มั่นคง (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2565)

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

บทความนี้แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างหลักพรหมวิหาร 4 (เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา) กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของข้าราชการตำรวจ โดยเน้นว่าการที่ตำรวจยึดมั่นในหลักธรรมเหล่านี้จะนำไปสู่การสร้างควมไว้วางใจจากประชาชน ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

การประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงานจริง บทความอธิบายถึงวิธีการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงานของตำรวจ เช่น การปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเมตตาและเสมอภาค การให้ความช่วยเหลือเมื่อประชาชนประสบปัญหา การแสดงความยินดีเมื่อประชาชนประสบความสำเร็จ และการวางตัวเป็นกลางในการตัดสินใจ

ความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม บทความเน้นย้ำถึงความจำเป็นที่ตำรวจต้องพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะ และจิตสำนึกที่ดี เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นที่ยอมรับของประชาชนอย่างแท้จริง

ภาพลักษณ์ของตำรวจในสังคม คือ ภาพลักษณ์ตำรวจในสายตาประชาชน มีทั้งด้านบวกและด้านลบ การนำหลักพรหมวิหารธรรมมาใช้จะช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรตำรวจได้

บทสรุป

การนำหลักพรหมวิหารธรรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ถือเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์และการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อประชาชน โดยมีสาระสำคัญดังนี้

หลักพรหมวิหาร 4 ทำหน้าที่เป็นคุณธรรมประจำใจที่ช่วยให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม และพร้อมรับการตรวจสอบ การบูรณาการหลักธรรม 4 ประการ ได้แก่ เมตตา คือ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความปรารถนาดีตามกรอบของกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนมีความสุข กรุณา คือ ความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ที่ผิดพลาด พร้อมแนะนำแนวทางที่ถูกต้องเพื่อให้พ้นจากปัญหา มุทิตา คือ ความยินดีเมื่อประชาชนได้รับบริการที่ประสบความสำเร็จหรือสามารถปรับปรุงตนเองได้ และอุเบกขา คือ การวางตัวเป็นกลางและยึดมั่นในตบฏกฎหมายอย่างเคร่งครัดเมื่อมีการ

กระทำผิดเกิดขึ้น อีกอย่างหนึ่ง ท่ามกลางสังคมออนไลน์ในปัจจุบัน ตำรวจจำเป็นต้องพัฒนาบุคลิกภาพ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และสร้างจิตสำนึกในการให้บริการ (Service Mind) กล่าวโดยสรุป เมื่อข้าราชการตำรวจยึดถือพรหมวิหารธรรมเป็นหลักนำทาง ย่อมส่งผลให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะด้านการนำองค์ความรู้ไปใช้

ด้านการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ควรมีการจัดฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการตำรวจ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักพรหมวิหาร 4 และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร ควรมีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม โดยให้ความสำคัญกับการประพฤติปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4

ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน ควรมีการส่งเสริมให้ตำรวจสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน โดยการรับฟังความคิดเห็น ให้ความช่วยเหลือ และให้บริการด้วยความเต็มใจ

ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยพิจารณาถึงการประพฤติปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 และผลกระทบที่มีต่อความไว้วางใจของประชาชน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อวัดผลของการนำหลักพรหมวิหาร 4 มาใช้ในการปฏิบัติงานของตำรวจ เช่น การสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการของตำรวจ การวัดระดับความเครียดของตำรวจ และการวิเคราะห์สถิติอาชญากรรม

2. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อทำความเข้าใจถึงประสบการณ์และความคิดเห็นของตำรวจและประชาชนเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหาร 4 มาใช้ในการปฏิบัติงาน

3. ควรมีการศึกษาต่อยอดโดยการพัฒนาเครื่องมือหรือแนวทางในการนำหลักพรหมวิหาร 4 มาใช้ในการปฏิบัติงานของตำรวจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ชมชนม์ ทัสสะ. (2560). ภาพลักษณ์ของตำรวจปัจจุบันในสายตาของประชาชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏ.

ไทยรัฐออนไลน์. ต่อลมหายใจ ตำรวจจราจรโครงการพระราชดำริ เคลียร์ทางส่งเด็กชกเกร็งไปรพ., [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.thairath.co.th/news/society/1552031> [11 มิถุนายน 2567].

- พงษ์พันธ์ นารีน้อยและคณะ. (2566). ภาพลักษณ์องค์การและภาพลักษณ์ของข้าราชการตำรวจไทย
ในบริบทของประชาชนในพื้นที่แขวงหิรัญรูจี เขตธนบุรี กรุงเทพฯ, **วารสารสหวิทยาการ
นวัตกรรมการบริหาร**. ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม-มิถุนายน) : 212-227
- พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2565 (2565, ตุลาคม 16). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 139 (64ก),
3-4.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎก ภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศิริชัย ศิริกายะ และเจตน์จันทร เกิดสุข. ภาพฝังใจของประชาชนที่มีต่อตำรวจในเขตพื้นที่ บก.น.9,
นิเทศสยามปริทัศน์. ปีที่ 12 ฉบับที่ 13 (ธันวาคม 2556) : 117-125.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตโต). **คุณบิดามารดา สุตพรรณนามหาศาล**. พิมพ์ครั้งที่ 1.
นครปฐม : วัดญาณเวศกวัน.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่
ที่ 43. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต). **พุทธธรรม**, กรุงเทพฯ : ม.เอเชียอาคเนย์, 2562.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2565). **แผนปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2565**. กรุงเทพฯ : สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ.
- สุบรรลु เหตุผล. (2561). **ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระ
ปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดมหาสารคาม**.
อยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.